

ФУНКЦІОНУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

У сучасних нестабільних умовах сільська економіка займає провідне місце у системі відтворення, де формується основна частина продовольчих ресурсів, тому національна економіка все більше залежить від її розвитку та сільських територій загалом. Виникає гостра необхідність формування цільових орієнтирів та структури стратегії розвитку аграрних підприємств у контексті розвитку сільських територій, відсутність яких є суттєвою загрозою національній безпеці України.

У зв'язку з порушенням організаційно-господарських та економічних складових під час проведення реформ на даний час віддача відтворювального потенціалу сільських територій, особливо землі, не відповідає їх потенційним можливостям. Крім того, не виправдано визначений виробниками пріоритет розвитку галузі рослинництва без урахування інтересів споживачів та безініціативність державних структур щодо регулювання пропорцій виробництва окремих видів продукції зумовили безповоротні зміни й дисбаланс та диспропорції у розвитку сільських територій. Слід зазначити, що: «...нагальною потребою є розробка дієвих проектів розвитку сільських територій, сприяння розвитку перспективних, соціально-орієнтованих сфер сільської економіки. Забезпечення розвитку сільської території як нової якості передбачає створення або зміцнення її конкурентних переваг, які вирізняють її серед інших територій, сприяють ефективному залученню і використанню ресурсів згідно з принципами сталого розвитку» [1].

Проведені дослідження підтверджують, що більшість аграрних підприємств скориставшись недосконалим законодавством України щодо розвитку підприємницької діяльності надавали перевагу різноманітним шляхам надмірної комерціалізації, спрямованої на одержання максимальної величини прибутку, що зумовило концентрацію їхніх зусиль на виробництві певного виду продукції і як наслідок економічна роз'єднаність, дезінтеграційні процеси, асиметрії та диспропорції розвитку сільських територій, під впливом яких опинилась їх значна частина.

Доцільно акцентувати увагу на тому що: « задля збереження й створення на сільській території нових робочих місць з належними умовами праці та заробітною платою дії та зусилля необхідно спрямовувати за напрямками:

– розширення сфери застосування праці та стимулювання роботодавців у створенні нових робочих місць;

– сприяння зростанню конкурентоспроможності економічно активного сільського населення за допомогою навчання, стажування, підвищення кваліфікації шляхом залучення до цих процесів експертів;

– підвищення мобільності робочої сили, регулювання трудової міграції;

– удосконалення інклюзивного навчання та забезпечення рівного доступу до якісної освіти сільської молоді з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких людей;

– сприяння розвитку інклюзивного ринку праці, зайнятості громадян, які потребують соціального захисту та нездатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці» [2].

Діалектика сучасного розвитку підприємств передбачає розробку виробничої стратегії і структурної політики, за умов яких прийняття господарських рішень відбувається на рівні підприємства, а кінцеве вираження вони отримують при формуванні пріоритетів, які відображають потреби сільського населення та сільських територій. У цьому контексті модернізація аграрного виробництва має розглядатись як перманентний і закономірний процес сільської економіки. Процес модернізації аграрних підприємств повинен супроводжуватися розробкою і прийняттям нормативно-правової бази, спрямованої на досягнення головної мети – не обмежити економічні права та свободи господарюючих суб'єктів щодо розпорядження ресурсами, а забезпечення вільного вибору форм власності та організаційно-правових форм підприємницької діяльності, створення інституційних, правових та фінансових можливостей для стимулювання їх діяльності на предмет підвищення ефективності використання відтворювального потенціалу сільських територій.

Перелік джерел інформації:

1. Белей С.І. Фандрайзингова діяльність – інноваційний інструмент формування фінансово-економічного потенціалу розвитку сільських територій в умовах децентралізації. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2021. №1. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-1-68168503> (дата звернення: 17.03.2021).

2. Белей С.І. Розвиток сільських територій в умовах децентралізації. *Ефективна економіка*. 2021. №1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8503> (дата звернення: 17.03.2021).